

ДОВІДКА
про оцінювання освітніх та управлінських процесів
ліцею за напрямом «Педагогічна діяльність педагогічних працівників»

На виконання статті 41 ч.2 Закону України «Про освіту», відповідно до діючих нормативно – правових документів щодо організації моніторингових досліджень (наказу МОН України від 30.11.2020 року №1480 «Про затвердження Методичних рекомендацій з формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах загальної середньої освіти»; Порядку проведення моніторингу якості освіти, затвердженого наказом МОН України від 16.01.2020 року №54), Положення про внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти, схваленого рішенням педагогічної ради закладу (протокол від 30.08.2019 року №17), затвердженого наказом від 30.08.2022 року №108/01-06 (зі змінами та доповненнями, схваленими педагогічною радою протокол від 31.08.2021 року №11), на виконання Стратегії розвитку ліцею, плану внутрішкільного контролю та наказу від 30.08.2025 року №70 /к-18 «Про створення робочої групи та проведення самооцінювання освітнього середовища за напрямом « Педагогічна діяльність педагогічних працівників» та з метою підвищення якості освітнього процесу, оцінювання його результативності, визначення ефективності управлінських рішень, вивчення умов, що впливають на результативність діяльності закладу було проведено вивчення та самооцінювання одного із напрямів освітньої діяльності ліцею, а саме «Педагогічна діяльність педагогічних працівників» .

Джерела інформації для формулювання аналітичних висновків:

1. Спостереження за освітнім середовищем робочою групою.
2. Аналіз документації.
3. Онлайн-опитування здобувачів освіти (95 респондентів).
4. Онлайн-опитування педагогічних працівників (18 респондентів).
5. Онлайн-опитування батьків (150 респондентів).

3.1. Ефективність планування педагогічними працівниками своєї діяльності, використання сучасних освітніх підходів до організації освітнього процесу з метою формування ключових компетентностей здобувачів освіти

100% вчителів використовують календарно-тематичне планування, що відповідає чинним Державним стандартам загальної середньої освіти, освітній програмі ліцею. 100% вчителів в плануванні використовують рекомендації Міністерства освіти і науки України та 55% – власний досвід, 74% – зазначили також, що використовують зразки, які пропонуються фаховими виданнями, 57% вчителів використовують спільну роботу з колегами та їхній досвід. Проте не у всіх вчителів вказуються очікувані результати навчання.

У кінці навчального року вчителі на засіданнях професійних спільнот спільнот проводять аналіз результативності календарно-тематичного планування, змінюють послідовність вивчення тем, коригують кількість годин на вивчення окремого матеріалу (за потреби).

Під час проведення початкових занять значна частина вчителів реалізують компетентнісний підхід та забезпечують розвиток наскрізних умінь, розвиток критичного мислення учнів. Використовують сучасні освітні технології, спрямовані на оволодіння учнями ключовими компетентностями, застосовують ефективні форми навчальних занять: дослідницька робота, постановка та розв’язання проблемних завдань, диспути, розв’язання ситуативних завдань, мультимедійне навчання.

Педагогічний колектив під час організації дистанційного навчання вдало поєднує синхронний та асинхронний режими навчання, використовує ресурси та електронну освітню платформу «Edds» з використанням meet-конференцій. Учителі проводять індивідуальні бесіди, консультації, письмові роботи, усне опитування – різні види робіт з отриманням зворотного зв’язку.

Адміністрація школи готує накази за планом внутрішнього контролю вивчення стану викладання предметів, методичної роботи, атестаційного процесу.

Педагогічні працівники беруть участь у розробленні індивідуальних освітніх траєкторій, зокрема – складають завдання, перевіряють роботи, надають консультації, проводять оцінювання навчальних досягнень учнів. Індивідуальні навчальні плани розробляються лише для здобувачів освіти, які навчаються на індивідуальній формі. Рішення про реалізацію індивідуальної освітньої траєкторії приймається за заявою батьків. Розробляється індивідуальний навчальний план, який відповідає освітній програмі закладу та Державним стандартам загальної середньої освіти. Результативність реалізації індивідуальних освітніх траєкторій розглядаються на засіданнях методичних спільнот, педагогічних радах.

Однак, відсутні індивідуальні навчальні плани для учнів, які беруть участь в інтелектуальних змаганнях, олімпіадах, конкурсах.

Результати спостереження за навчальними заняттями, вивчення документації та ознайомлення зі створеними освітніми ресурсами показують, що більшість педагогічних працівників розробляють та використовують власні освітні ресурси (електронні презентації, методичні розробки). Однак матеріали не оприлюднені на вебсайті закладу освіти. Користуються вчителі й інформаційними матеріалами для проведення навчальних занять (тестові перевірочні контрольні роботи, завдання для самостійного опрацювання учнями, роздатковий дидактичний матеріал, QR-коди тощо).

50% педагогів поширюють власний педагогічний досвід на засіданнях педрад,

0% вчителів розмістили свої напрацювання на сайті ліцею,

2% публікують інформацію на освітніх онлайн платформах,

46% – запрошують колег на свої уроки,

0% – мають власні методичні посібники,

0% – є викладачами курсів неперервної освіти,

9% – не мають власних розробок.

У закладі освіти відбувається обмін досвідом між вчителями. 85% вчителів стверджують, що у школі створюються умови для співпраці педагогів. Постійно відбувається обмін досвідом між вчителями закладу освіти через методичні спільноти, круглі столи, взаємовідвідування.

У ході спостереження за навчальними заняттями відмічено, що вчителі сприяють формуванню суспільних цінностей та виховання патріотизму у здобувачів освіти. Виховний процес є невід’ємною частиною всього освітнього процесу і спрямований на формування загальнолюдських цінностей, зокрема морально-етичних (гідність, чесність, справедливість, турбота, повага до життя, повага до себе та інших людей), соціально-політичних (свобода, демократія, повага до рідної мови і культури, патріотизм, відповідальність). Неодмінно ефективним та дієвим є особистий приклад вчителя, атмосфера довіри та доброзичливості. 90% вчителів вміло поєднують виховний процес з формуванням ключових компетентностей учнів.

49% педагогічних працівників систематично використовують ІКТ у своїй педагогічній діяльності, 31% удосконалюють форми та методи роботи використання ІКТ у викладацькій діяльності.

62% вчителів пройшли курси, тренінги, вебіари за темами ІКТ спрямування. Комп’ютерні технології повноцінно впроваджуються в освітню діяльність ліцею.

94% педагогів використовують ІКТ під час викладання нового матеріалу.

68% – як засіб визначення рівня навчальних досягнень учнів. 52% – як самостійну роботу учнів.....

49% – закріплення навчального матеріалу

46% – як засіб моніторингу навчальних досягнень

12% – проведення віртуальних лабораторій.

Питання впровадження ІКТ знаходиться у фокусі уваги адміністрації, про що свідчить аналіз управлінських рішень. На уроках вчителі використовують мультимедійні технології: демонстрація навчальних відео, аудіовізуального контенту, навчальні ігри, інтерактивні завдання, онлайн тестування.

Однак, під час спостереження за навчальними заняттями з’ясовано, що ІКТ використовується

педагогічними працівниками здебільшого для візуальної підтримки навчального заняття, і в меншій мірі спрямовані на їх активне самостійне використання учнями для власного розвитку, пошуку розв'язків проблеми чи активізації пізнавальної діяльності, що вказує на потребу педагогів в опануванні ними сучасних методик ІКТ- навчання та застосування в освітньому процесі.

3.2. Постійне підвищення професійного рівня і педагогічної майстерності педагогічних працівників

Усі педагогічні працівники закладу освіти забезпечують власний професійний розвиток з урахуванням цілей та напрямів розвитку освітньої політики, обираючи форми та напрями підвищення рівня власної професійної майстерності, у тому числі з учнями з особливими освітніми потребами.

62% - використання ІКТ в освіті

59% - методичні аспекти викладання предметів та курсів

54% - організація дистанційного та змішаного форматів навчання 42% - форми організації освітнього процесу

17% - законодавче забезпечення освітнього процесу

14% - організація інклюзивного навчання

83% педагогів зазначили, що у закладі освіти створені умови для постійного підвищення кваліфікації педагогів, їх чергової та позачергової атестації, добровільної сертифікації. 80% вчителів вважають, що немає жодних перешкод для їх професійного розвитку, 11% – зазначили, що у закладі недостатня матеріально-технічна база. 2% педагогів зазначають відсутність матеріального заохочення з боку керівництва, брак часу та сімейні обставини.

Наявний план підвищення кваліфікації на 2024-2025 навчальний рік, свідоцтва та сертифікати підвищення кваліфікації. Вчителі обирають різні форми підвищення професійної кваліфікації, основними з яких є онлайн курси – 83%, курси неперервної освіти – 75%, методичні семінари – 72%, тренінги, майстер-класи, вебінари – 61%, конференції – 31%. Навчання організоване в основному на таких платформах як Prometheus, EdEra, НаУрок, Всеосвіта, MM Publications Ukraine, Macmillan Education та інші. 82% вчителів під час анкетування зазначили, що підвищують свій професійний рівень шляхом самоосвіти.

Керівництво закладу узагальнює, аналізує процес та результат підвищення кваліфікації педагогічних працівників. На засіданнях педагогічних рад розглядаються питання підвищення кваліфікації, професійної майстерності, приймаються рішення щодо визнання результатів підвищення кваліфікації. Всі вчителі, які атестуються, мають свідоцтва та сертифікати проходження курсів.

Педагогічні працівники беруть участь, але не щороку, у фестивалі педагогічних інновацій освітян Дніпропетровщини « TDU – FEST Dnipro».

Педагоги школи не залучаються до експертної діяльності.

3.3. Налагодження співпраці зі здобувачами освіти, їх батьками, працівниками закладу освіти

Переважає більшість педагогічних працівників використовує різні форми роботи, яка спрямована на формування партнерських взаємин між здобувачами освіти (повага до особистості, мотивування до предмета, створення ситуації успіху під час навчальних занять, надання можливості висловити свою думку).

За результатами анкетування 44% учнів зазначили, що їхня думка вислуховується і враховується вчителями з окремих навчальних предметів, 24% опитаних – завжди, проте 23% респондентів вважають, що більшість вчителів нав'язують свою думку як єдино правильну і майже 10% вказали, що думка учнів практично не враховується.

Під час спостереження за навчальними заняттями було відмічено, що у всіх педагогів прослідковується повага до кожної дитини, її запитів та інтересів, пропонують учням завдання та вправи, які враховують життєві інтереси та запити здобувачів освіти, мотивують учнів застосовувати власний життєвий досвід та шукати різні варіанти рішень у проблемних ситуаціях, вислуховують та сприймають думки учнів та їх погляди.

Під час анкетування переважна більшість батьків зазначила, що педагогічні працівники співпрацюють з ними щодо питань організації освітнього процесу, забезпечують постійний зворотний зв'язок. За результатами опитування з'ясовано, що 81% батьків задоволені комунікацією з педагогічними працівниками. Співпраця педагогів з батьками учнів відбувається як офлайн так і онлайн у формі індивідуального спілкування з батьками, консультування, батьківських зборів, спільноти у соціальних мережах, що сприяє налагодженню партнерських взаємин між учасниками освітнього процесу. Батьки зазначають, що найбільш визначальними для налагодження партнерських стосунків з іншими учасниками освітнього процесу: 64% батьків вважають вміння педагогами вирішувати конфлікти, комунікабельність, 60% батьків вважають педагогів відповідальними та терплячими.

За результатами опитування 99% педагогів використовують індивідуальне спілкування з батьками.

У закладі створені усі умови для співпраці: налагоджена професійна взаємодія, функціонують професійні спільноти. Практикується і обмін досвідом через взаємовідвідування уроків та творчі звіти.

3.4. Організація педагогічної діяльності та навчання здобувачів освіти на засадах академічної доброчесності

Під час спостереження за проведенням навчальних занять відзначено, що більшість вчителів дотримуються принципів академічної доброчесності, оцінюють виключно навчальні досягнення учнів, інформують учнів про дотримання основних засад та принципів академічної доброчесності. Створюють для учнів завдання, які спонукають учнів критично мислити та на які не можна знайти готові відповіді у підручнику чи інтернеті. Практикують в освітньому процесу написання тематичних творчих есе замість рефератів з метою уникнення копіляції. Застосовують компетентнісний підхід у навчанні.

Переважна більшість учителів інформують учнів про дотримання основних засад та принципів академічної доброчесності під час проведення навчальних занять та у позаурочній діяльності.

За результатами анкетування для запобігання випадкам порушень академічної доброчесності серед здобувачів освіти (списування, плагіат, фальсифікація тощо) встановлено, що

14% педагогів знайомлять здобувачів освіти з основами авторського права,

54% педагогів проводять бесіди щодо дотримання прав академічної доброчесності,

28% педагогів на уроках дають такі завдання, які унеможливають списування.

Вчителі формують культуру академічної доброчесності.

27% учні стверджує, що бесіди щодо дотримання прав академічної доброчесності проводяться регулярно, 38% учнів – проводяться бесіди, але не регулярно, 19% – бесіди проводяться тільки на початку навчального року, 17% учнів зазначають, що з ними подібні заходи не проводилися і не розуміють про що йдеться.

Зазначене свідчить, що організація педагогічної діяльності на засадах академічної доброчесності потребує удосконалення.

Рівні оцінювання за вимогами:

Вимога/правило	Рівень освітньої діяльності
3.1.	достатній
3.2.	вимагає підвищення
3.3.	достатній
3.4	достатній
За напрямом 3.	достатній

Коефіцієнт кореляції за цим напрямом є позитивним по відношенню до результатів, отриманих під час комплексного самооцінювання у 2023-2024. н.р. та становить 0,03, що свідчить про позитивні тенденції в освітній діяльності ліцею, простежується позитивна динаміка в організації освітніх й управлінських процесів за напрямом " Педагогічна діяльність педагогічних працівників ".

РЕКОМЕНДАЦІЇ
щодо вдосконалення якості освітньої діяльності ліцею за напрямом «Система
оцінювання здобувачів освіти»
(на основі результатів самооцінювання)

З метою вдосконалення діяльності закладу освіти, освітніх та управлінських процесів,

РЕКОМЕНДУЄТЬСЯ:

Адміністрації ліцею:

1. Проаналізувати на засіданні педагогічної ради якість освітньої діяльності ліцею, внутрішню систему забезпечення якості освіти, за результатами самооцінювання (напрямок «Педагогічна діяльність педагогічних працівників») та прийняти рішення щодо удосконалення освітніх та управлінських процесів.

2.

- 2.1. Організувати надання методичної допомоги педагогам при складанні календарно-тематичного плану з урахуванням умов освітнього процесу відповідно до освітньої програми закладу освіти.
- 2.2. Вивчати позитивний практичний досвід педагогів, які впроваджують особистісно орієнтований та компетентнісний підходи.
- 2.3. Здійснювати контроль за станом викладання предметів, курсів за вибором.
- 2.4. Аналізувати результати навчальних досягнень учнів з метою відстеження факторів впливу та розроблення можливих шляхів підвищення якості освіти в ліцеї.
- 2.5. Використовувати інформаційні ресурси та інформаційно- комунікаційні технології в освітньому процесі (мотивувати до самоосвітньої діяльності, організація та/або участь педагогів закладу у майстер-класах, онлайн курсах, дистанційному навчанні тощо).
- 2.6. Створити умови та забезпечити реалізацію індивідуальних освітніх траєкторій

здобувачів освіти, які бажають опанувати навчальний матеріал у власному темпі, шляхом вибору ними видів, форм і темпів здобуття освіти.

- 2.7. Сприяти професійному зростанню педагогів.
- 2.8. Мотивувати педагогічних працівників до пропаганди власного педагогічного досвіду, проходження добровільної сертифікації, участі в інноваційній та експертній діяльності.
- 2.9. Організувати підвищення кваліфікації педагогічних працівників відповідно до заявок, поданих педагогами.
- 2.10. Популяризувати інформаційний простір для соціо-культурної комунікації всіх учасників освітнього процесу через вебсайт ліцею, соціальні мережі, забезпечити конструктивну взаємодію між батьками, вчителями, учнями на засадах педагогіки партнерства.

3. Спрямувати діяльність педагогічної ради, професійних спільнот вчителів на вирішення таких питань:

- ✓ впровадження в освітній процес компетентнісного підходу та формувального оцінювання учнів;
- ✓ використання особистісно-орієнтованого підходу та розроблення індивідуальних освітніх траєкторій учнів;
- ✓ запровадження оцінювання, спрямованого на оволодіння учнями ключовими компетентностями;
- ✓ продовження розроблення критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів при виконанні обов'язкових видів робіт та адаптації їх до критеріїв оцінювання, затверджених МОН;
- ✓ реалізації корекційної складової освітнього процесу відповідно до індивідуальних програм розвитку дітей та індивідуальних навчальних планів;
- ✓ використання різних (крім класно-урочної) форм організації освітнього процесу: змішане, перевернуте навчання, проєктна робота, вебквести, клас без кордонів тощо;
- ✓ освоєння нових підходів до використання інформаційно- комунікаційних технологій під час проведення навчальних занять, зокрема онлайн-сервісів, мобільних додатків, які дозволяють створювати інтерактивні вправи, тести, вікторини, опитування, обговорення.

4. Педагогічним працівникам:

- 4.1. Використовувати освітні технології, спрямовані на формування ключових компетентностей та наскрізних умінь здобувачів освіти.
- 4.2. Використовувати онлайн-сервіси, мобільні додатки, які дозволяють створювати інтерактивні вправи, тести тощо.
- 4.3. Розробляти для учнів завдання, орієнтовані на творчу складову, що сприяють оволодінню учнями ключовими компетентностями та запобігають списуванню, ґрунтуються на використанні життєвого досвіду дитини і спрямовані на практичне застосування набутих компетентностей, наданні учням права самостійно обирати рівень контрольних та домашніх завдань.
- 4.4. Проводити ґрунтовний аналіз результатів навчальних досягнень учнів (семестрового, річного оцінювання, державної підсумкової атестації) та виявлення факторів впливу на результати навчання здобувачів освіти.
- 4.5. Здійснювати взаємовідвідування уроків та обмін досвідом роботи у різних формах.
- 4.6. З метою підвищення позитивного іміджу ліцею, забезпечення професійного зростання педагогічних працівників, популяризації власного досвіду розміщувати методичні розробки, створені педагогами, на сайті закладу освіти та інших освітніх ресурсах.

4.7. Пройти онлайн курси з проблемних питань.

5. Дотримуватися в закладі освіти учасниками освітнього процесу (педагогічними працівниками та здобувачами освіти) засад академічної доброчесності.